

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr.116 din 05.02.2020

Dosar nr: 28/2019

Petiția nr: 294/22.01.2019

Petent:

Reclamat:

Obiect: atingerea onoarei, demnității și reputației petentului prin injurii și cuvinte calomnioase formulate în spațiul public.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

Numele și domiciliul petentului

1. reprezentat convențional de Cabinet avocat

Numele și sediul reclamatului

2. ce urmează a fi citat la sediul Ligii Agricultorilor și Producătorilor Agricoli din România cu sediul în loc. București P-ța Walter Mărcineanu Nr. 1-3, etaj III, camera 247, Sector 1

II. Obiect și descrierea presupusei fapte de discriminare

3. Petentul reclamă faptul că reclamatul a adus atingere onoarei, demnității și reputației sale în sensul că, atât în scris în spațiul public (prin apariția unui articol pe facebook) cât și în cadrul unor ședințe organizate sub conducerea reclamatului, a formulat injurii la adresa petentului, a dezinformat opinia publică și a dezvoltat o atitudine xenofobă și defăimătoare în mod continuu pe o perioadă de câteva luni.

III. Citarea părților

4. În temeiul art. 20, alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată (în continuare O.G. nr. 137/2000), s-a îndeplinit procedura de citare.

5. Părțile au fost citate pentru data de 07.03.2019 la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

IV. Susținerile părților

Susținerile petentului

6. Prin petiția înregistrată la CNCD cu nr. 294/22.01.2019, petentul reclamă faptul că, pe data de 4 septembrie 2017, reclamatul, în calitate de președinte al Ligii Agricultorilor și Producătorilor Agricoli din România (LAPAR), a găzduit, la hotelul President din Bacău, o delegație formată din membrii unei organizații a crescătorilor de porci și jurnaliști din domeniul agricol, ocazie cu care a discutat cu aceștia câteva dintre problemele agriculturii românești.

În urma solicitării APPR, prezidată de fermierul francez, petentul a propus introducerea unei cotizații asociative obligatorii pentru fermierii români și, ca răspuns, reclamatul a postat, prin intermediul contului de Facebook al secretarei sale, un mesaj ofensator. Prin acest mesaj au fost aduse la cunoștința opiniei publice aspecte fie nereale, fie prezentate în mod tendențios

în scopul evident al unei denigrări personale, a unei pierderi de credibilitate și nu în ultimul rând pentru a încerca eliminarea unei concurente reale pe care probabil petentul consideră că a dezvoltat-o în ultima vreme prin actele și faptele sale.

7. Ca urmare a insistențelor de a-și asuma cele publicate, printr-un articol apărut în "Profitul agricol" la data de 07.02.2018, reclamatul își asuma în integralitate conținutul postării menționând: „Declarația (...) nu a fost scrisă de, a fost scrisă de mine. Ea doar a postat-o”. Acesta a fost momentul în care petentul a luat la cunoștință despre faptul că toate ofensele și cuvintele denigratoare postate despre acesta au aparținut reclamatului.

8. Petentul consideră că postările au fost de natură a-i crea reale prejudicii de imagine, de a crea impresia că petentul este o persoană venită din Franța și care nu a făcut altceva decât să aducă un real prejudiciu agriculturii din România iar opinia publică a fost dezinformată.

Potentul apreciază că expresii de genul "dorește destrucțurarea agriculturii românești", "punându-i la muncă ostășește pentru creșterea producției de miere în detrimentul producției agricole", "noroc cu ideile năstrușnice ale acestui înțelept francez că altfel fermierii români nu mai știau ce să facă cu banii și munca lor" sunt în mod evident denigratoare și zeflemitoare, și aduc o reală atingere reputației sale.

9. Petentul arată că locuiește în România de peste 25 ani, este căsătorit cu o persoană de cetățenie română, din căsătorie rezultând 3 copii, iar activitatea sa profesională se desfășoară, în mod exclusiv, pe teritoriul României.

De asemenea, petentul este asociat la SC SOPEMA SRL, societate la care are și calitatea de administrator social. Ca urmare a activității pe care a întreprins-o în perioada de când locuiește în România, petentul a reușit să dezvolte activitatea acestei societăți, având un patrimoniu considerabil, și un număr de aproximativ de 60 de angajați.

10. Raportat la aceste succese profesionale, petentul arată că a devenit și Președintele Asociației Producătorilor de Porumb pe zona de sud est, rezultatele sale fiind recunoscute de colegii de breaslă iar implicarea la nivelul comunității locale a avut loc prin dezvoltarea unui after school în loc. M. Kogalniceanu, unde 110 elevi au fost susținuți în activitatea educațională de 3 profesori și au beneficiat de un prânz. De asemenea, firma pe care o conduce susține un număr de 32 de copii care beneficiază de bursa de studii frecventând unități școlare din alte localități decât cele de domiciliu, astfel Tandarei, Constanta, București.

Potentul arată că susține și se ocupă și de cele 5 echipe de handbal ale școlii având în componența 62 de copii, de echipa de karate (17 copii), fiind înființată astfel o asociație sportivă la care are calitatea de membru și pentru care participă la diferite activități competiționale. Totodată, se ocupă și de echipa de dansuri a școlii din localitate (28 de copii) efectuând diferite deplasări la festivaluri din țară și din străinătate, reușind astfel să dezvolte activitatea educațională dar și artistică a localității.

10. Petentul precizează faptul că în fiecare an dezapezirea din localitate o realizează cu utilaje proprii, fiind un act de voluntariat în folosul comunității.

La alegerile din anul 2016 a participat pe lista de candidați independenți la funcția de consilier local, ceea ce demonstrează faptul că a îndeplinit condițiile prevăzute de lege pentru a candida la o asemenea funcție.

11. Petentul arată că au fost și persoane care și-au manifestat opinia pozitivă în ceea ce îl privește. Astfel, fermierul, care a fost președinte LAPAR, în prezent fiind vicepreședinte, și membru în APPR, a reacționat în apărarea petentului, solicitând dlui să își asume postarea respectivă. Nu doar că și-a asumat postarea, dar a propus excluderea lui din LAPAR, pentru că și-a permis să-i scrie o scrisoare deschisă.

12. Având în vedere considerentele Deciziei nr. 4546/27.11.2016 a Înaltei Curți de Casație și Justiție conform căreia: "Vastitatea unei rețele de socializare presupune, raportat la natura, particularitățile și scopul acesteia, că utilizatorii nu dețin proprietatea spațiului efectiv de publicare, neputând estima și cu atât mai puțin controla întinderea acestui spațiu, care, astfel, capătă caracter public și accesibilitate potențială. Prin urmare, nu se poate reține că

rețeaua de socializare ar fi un spațiu privat comparabil cu o cutie poștală electronică, întrucât cutia poștală electronică este controlabilă de către proprietar, sub aspectul conținutului informațional transmis, respectiv depozitat, (fb) este o rețea de socializare (informațională) publică, receptivă perpetuu în web (internet), bazată pe un site web la care utilizatorii se pot înscrie și interacționa liber cu alți utilizatori, deja înscriși.”, apariția postărilor pe pagina de facebook reprezintă o denigrare publică.

13. Petentul arată că apariția postării în spațiul public nu este o atitudine singulară a reclamatului de denigrare a investitorilor străini. Astfel, în anumite discuții ce au fost derulate în cadrul unei ședințe desfășurată într-o sală de conferințe a hotelului care aparține pârâtului a dezvoltat aceleași teorii xenofobe și denigratoare.

Reclamatul vorbește despre dna., director executiv Asociației Producătorilor de Porumb din România (APPR) astfel: „Nu-i mână lui Prc- Agro aici! Aici e maimuța aia blondă, care-i face pe toți, ca la Nufărul! L-o luat pe francez, l-o făcut praf! L-o luat pe., l-o făcut praf! Acuma, ce-o zis!”.

În același context, numitul susține despre străini: „Cine le-o dat tot? Io, la vegetală, am găsit un francez. Ce picioare-n cur i-am tras! L-am dat afară!!! Știți care-i, nu? Perrein! N-are ce căuta lângă mine ăla niciodată! Bă du-te la mă-ta acasă! Du-te la tine acasă! Te-o fugărit potera, mă-ta-n cur pe- acolo, și-ai venit aici că... «Io dau salariu mare la tractorist! Dau 250 de euro!». Bă, dai tu?! «Eu am cheltuieli, eu vin de la 4.000 de kilometri!». Du-te dracului, acasă! Du-te acolo, să nu mai umbli de nebun prin România, să a cheltuieli! M-am dus a doua zi, am intrat prin Ministerul Finanțelor, să văd și io ce fac ăștia! Știi cât obține pe hectarul de teren, venituri? 1.800 de lei Restul cum se numește? 1.800, măi, amărătule! Se numește evaziune! Păi unde e mai bine ca aicea? (...) Jihad al vostru, că tot văd că-l ridicăți în slăvi. C-a venit cu 20 de dolari în buzunar, atât i-au mai rămas după ce l-au luat ăștia la bani mărunți pentru bancrută frauduloasă. Și, pentru faptul că nu vorbesc românește cum trebuie... Investitorul! Ce investitor?! Păduche! Și i-au dat IAS- ul, i-au dat aia, aia... 40 și ceva de mii — 50 de mii de hectare, l-o dat tot, mă L-o luat în delegație președintele României, ca pe cel mai mare investitor! Și este cel mai mare evazionist! Și nu-l vede! (...) Io pe ăștia îi găsesc în birou la ministru. Pe el, pe fâlfăitul ăla de, cum p... îi spune. ăla, golanu mă căuta pe mine... (...) Dacă ești tu mare sculă de investitor, de ce nu le-ai făcut în Germania? De ce-ai venit aici, să le iei pe degeaba? Le-a luat pe toate pe degeaba, că nu vorbea românește... Niște golani!”.

Susținerile reclamatului

14. -

V. Motivele de fapt și de drept

15. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.

Astfel se poate considera discriminare:

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

16. Având în vedere documentația analizată și susținerile părților, Colegiul director constată că, pe data de 4 septembrie 2017, reclamatul, în calitate de președinte al Ligii Agricultorilor și Producătorilor Agricoli din România (LAPAR), a găzduit, la hotelul President din Bacău, o

delegație formată din membrii unei organizații a crescătorilor de porci și jurnaliști din domeniul agricol, ocazie cu care a discutat cu aceștia câteva dintre problemele agriculturii românești, și cu aceeași ocazie a făcut afirmații prin care a adus atingere onoarei, demnității și reputației petentului, formulând injurii la adresa acestuia și dezvoltând o atitudine xenofobă și defăimătoare în mod continuu față de acesta pe o perioadă de câteva luni.

Postările pe care reclamatul le-a făcut în spațiul public (Facebook) au fost de natură a crea impresia ca petentul este o persoană venită din Franța și care nu a făcut altceva decât să aducă un real prejudiciu agriculturii din România iar expresiile de genul *"dorește destructurarea agriculturii românești", "punându-i la muncă ostășește pentru creșterea producției de miere în detrimentul producției agricole", "noroc cu ideile năstrușnice ale acestui înțelept francez că altfel fermierii români nu mai știau ce să facă cu banii și munca lor"* sunt în mod evident denigratoare și zeflemitoare, și au adus atingere reputației petentului.

În acest context, discriminarea este realizată prin crearea unei diferențieri pe criteriul cetățeniei

între petent și ceilalți membri ai Asociației Producătorilor de Porumb din România (APPR), cetățeni români.

17. În conformitate cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) în domeniu, diferența de tratament devine discriminare atunci când se induc distincții între situații analoage și comparabile fără ca acestea să se bazeze pe o justificare rezonabilă și obiectivă. Instanța europeană a decis în mod constant că pentru ca o asemenea încălcare să se producă „trebuie stabilit că persoane plasate în situații analoage sau comparabile, în materie, beneficiază de un tratament preferențial și că această distincție nu-și găsește nici o justificare obiectivă sau rezonabilă”. CEDO a apreciat prin jurisprudența sa, că statele contractante dispun de o anumită marjă de apreciere pentru a determina dacă și în ce măsură diferențele între situații analoage sau comparabile sunt de natură să justifice distincțiile de tratament juridic aplicate (ex.: *Fredin împotriva Suediei*, 18 februarie 1991; *Hoffman împotriva Austriei*, 23 iunie 1993, *Spadea și Scalabrino împotriva Italiei*, 28 septembrie 1995, *Stubblings și alții împotriva Regatului Unit*, 22 octombrie 1996).

18. Dreptul încălcat este acela consacrat de art. 45 din Constituția României, care prevede: *„Accesul liber al persoanei la o activitate economică, libera inițiativă și exercitarea acestora în condițiile legii sunt garantate.”*

În hotărârea dată în cazul *Thlimmenos împotriva Greciei* din 6 aprilie 2000, CEDO a concluzionat că „dreptul de a nu fi discriminat, garantat de Convenție, este încălcat nu numai atunci când statele tratează în mod diferit persoane aflate în situații analoage, fără a oferi justificări obiective și rezonabile, dar și atunci când statele omit să trateze diferit, tot fără justificări obiective și rezonabile, persoane aflate în situații diferite, necomparabile”

19. Apelativele utilizate la adresa petentului (n.r. *„Ce picioare-n cur i-am tras! L-am dat afară! Ii știți care-i, nu? Perrein! N-are ce căuta lângă mine ăla niciodată! Bă du-te la mă-ta acasă! Du-te la tine acasă! Te-o fugărit potera, mă-ta-n cur pe- acolo, și-ai venit aici că. Du-te dracului, acasă!... Ce investitor?! Păduche!... Niște golani!”*) se subscriu dispozițiilor articolului 15 din O.G 137/2000, care prevede: *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intră sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”*

20. Colegiul director reține și faptul că reclamantul își asumă în integralitate conținutul postării menționând într-un articol aparut în "Profitul agricol" la data de 07.02.2018, următoarele: *„Declarația (...) nu a fost scrisa de E.D., a fost scrisa de mine. Ea doar a*

postat-o ”.

Potrivit Legii nr. 61/1991 pentru sancționarea faptelor de încălcare a unor norme de conviețuire socială, a ordinii și liniștii publice, cuvintele folosite de reclamat pe rețeaua socială Facebook se încadrează în sfera noțiunii de cuvinte jignitoare.

În conformitate cu dispozițiile art. 2 pct. 1) din legea nr.61/1991, așa cum a fost modificată prin Legea nr.192/2019:

„1) săvârșirea în public de fapte, acte sau gesturi obscene, proferarea de injurii, expresii jignitoare sau vulgare, amenințări cu acte de violență împotriva persoanelor sau bunurilor acestora, de natură să tulbure ordinea și liniștea publică sau să provoace indignarea cetățenilor ori să lezeze demnitatea și onoarea acestora;”

21. Prin Decizia nr. 4546/27.11.2014, Înalta Curte de Casație și Justiție a statuat că mesajele postate pe rețeaua de socializare Facebook au un caracter public.

Magistrații au învederat că, prin faptul că o postare pe Facebook poate fi accesibilă oricărei persoane care accesează pagina respectivă, este evident caracterul public al acesteia.

Prin urmare, nu se poate reține că rețeaua de socializare Facebook ar fi un spațiu privat comparabil cu o cutie poștală electronică, întrucât cutia poștală electronică este controlabilă de către proprietar, sub aspectul conținutului informațional transmis, respectiv depozitat, în timp ce Facebook este o rețea de socializare (informațională) publică, receptivă perpetuu în web (internet), bazată pe un site web la care utilizatorii se pot înscrie și interacționa liber cu alți utilizatori, deja înscriși.

Decizii cu o motivare asemănătoare au fost luate și de instanțele străine, existând deja o practică fundamentată în acest domeniu în state cum ar fi Irlanda, Africa de Sud sau Canada (H v W, South Gauteng High Court, Johannesburg; Pritchard v. Van Nes (2016 BCSC 686), Curtea Supremă din British Columbia).

22. În acest context, afirmațiile postate în spațiul public de către reclamat întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare potrivit dispozițiilor art.2 alin. 4 și 5 și art 15 din O.G 137/2000, motiv pentru care Colegiul director va sancționa cu amendă contravențională în cuantum de 1.000 lei, conform art 26 alin.1 din O.G 137/2000, coroborat cu art.8 din O.G nr.2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor.

Totodată, Colegiul director va recomanda reclamatului să evite comportamentele discriminatorii pe viitor și să ia măsuri pentru publicarea în rezumat a prezentei hotărâri pe site-ul Ligii Agricultorilor și Producătorilor Agricoli din România.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu 6 voturi pentru și o abținere,

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Se întrunesc elementele constitutive ale faptei de discriminare, în conformitate cu dispozițiile art 2 alin.1 și art 15 din O.G 137/2000.

2. Se sancționează reclamatul cu amendă contravențională în cuantum de 1.000 lei, conform art 26 alin.1 din O.G 137/2000, coroborat cu art.8 din O.G nr.2/2001, privind regimul juridic al contravențiilor.

3. Se recomandă reclamatului să evite comportamentele discriminatorii pe viitor. Acesta va lua măsuri pentru publicarea în rezumat a prezentei hotărâri pe site-ul Ligii Agricultorilor și Producătorilor Agricoli din România.

4. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților:

a)

b). ce urmează a fi citat la sediul Ligii Agricultorilor și Producătorilor Agricoli din România cu sediul în loc. București P-ța Walter Măcăineanu Nr. 1-3, etaj III, camera 247, Sector 1.

VI. Modalitatea de plată a amenzii:

Amenda se va plăti prin Direcția de Impozite și Taxe Locale a Sectorului 1 București. Contravenientul este obligat să trimită dovada plății amenzii către Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (cu specificarea numărului de dosar).

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

DINCĂ ILIE – Membru

GHEORGHIOU LUMINIȚA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA – Membru

Data redactării: 05.02.2020

Redactată și motivată: L.G. și M.M

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.